

Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri

SUNUM İÇERİĞİ

- o Psikososyal Destek Çalışması Nedir?
- o Psikolojik Travma Nedir?
- o Okul Psikososyal ve Krize Müdahale Hizmetleri Neleri Kapsar
- o Kriz Durumunda Okulun İzlemesi Gereken Süreçler
- o 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu
- o Yükümlülüklerimiz
- o İhmal ve İstismar Durumlarında Yapılması Gerekenler

Psikososyal Destek Çalışması Nedir?

Travmatik yaşantı sonrası gösterilen ruhsal tepkilerin kalıcı ruhsal bozukluklara dönüşmesini önlemek için bireylerin gösterdikleri davranışların “**anormal duruma verilen normal tepkiler**” olarak anlatılmasını, öğretilmesini kapsamaktadır.

Bu amaçla öğrencilere, ebeveynlere ve öğretmenlere;

- o Travma nedir,
- o Travma sonrası gösterilen tepkiler nelerdir,
- o Bu tepkilerle baş edebilmek için neler yapmaları gerekmektedir.

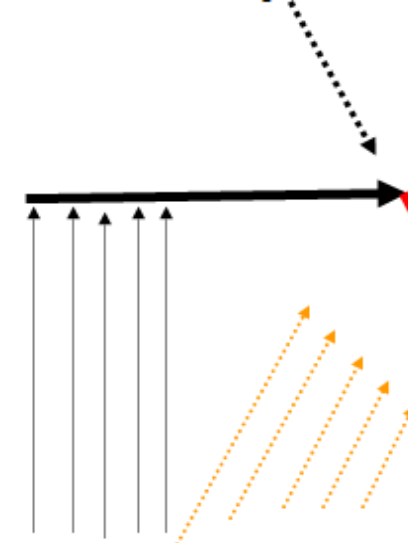
Konularında bilgilendirici çalışmalar yapılır.

Psikososyal Destek Çalışmalarındaki Hedef

- o Travmatik olayların öğretmenler, çocuklar ve ebeveynler üzerinde yarattığı olumsuz etkileri azaltmak
- o Travmatik olaylardan en fazla etkilenen bölgelerde psikolojik hizmetleri güçlendirmek
- o Okul temelli psikososyal müdahale uygulamalarını gerçekleştirmek

Psikolojik Travma

Travma

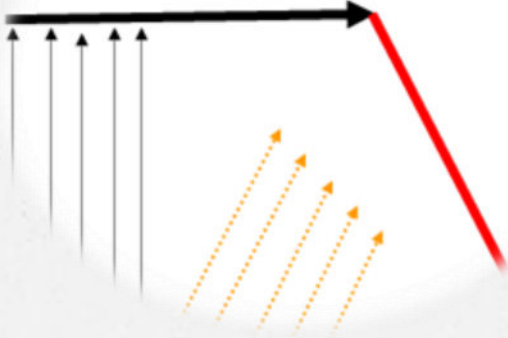

Örseleyici yaşam olayları karşısında kendimizi çıkmazda hissettiğimiz ve mevcut tüm çözüm yollarının tükenmiş olduğunu düşündüğümüz anlar olmuştur.

Başetme Mekanizmaları

Daha kötü bir ruh sağlığı

Travma

Psikolojik travma (KRİZ), bu tip olaylar ve durumlar karşısında sergilediğimiz ruhsal durumumuz için kullanılan bir kavramdır.

Hangi Olaylar Psikolojik Travmaya Sebep Olur?

- o Sevilen bir yakınının kaybı,
- o Boşanma ya da ayrılıklar,
- o Saldırıya uğrama,
- o Taciz, tecavüz,
- o Trafik kazası,
- o Doğal afetler
- o Travmatik bir olaya tanık olma

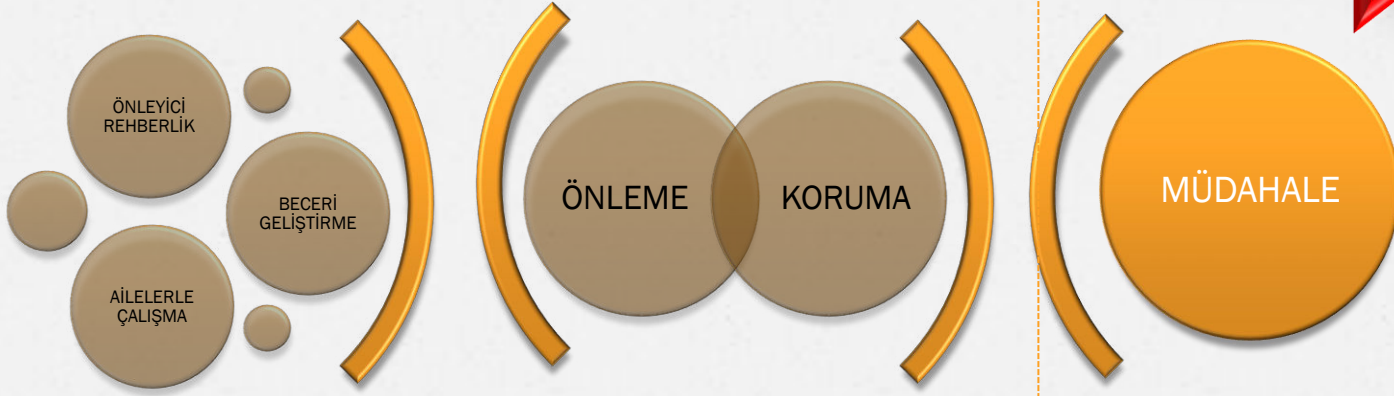
yaşamımızı derinden etkileme potansiyeli olan örnek olay ve durumlardan sadece birkaçıdır.

Travma Sonrası Tepkiler

Fizyolojik	Bilişsel	Duygusal
<ul style="list-style-type: none">• Yorgunluk, bitkinlik, tükenmişlik• Uykusuzluk ve uyku sorunları• Somatik yakınmalar• Bağışıklık sisteminin bozulması• İştah bozuklukları• Aşırı uyarılmışlık	<ul style="list-style-type: none">• Konsantrasyon bozukluğu• Karar verme güçlüğü• Bellek güçlüğü• Aklın karışması• Rahatsız edici ve tekrarlayıcı düşünceler / anılar• Kendini suçlama	<ul style="list-style-type: none">• Şok• Korku ve kaygılar, dehşet• Öfke, gerginlik, sinirlilik, huzursuzluk• Umutsuzluk, çaresizlik, çökkünlük• Suçluluk, pişmanlık• Duygusal hissizlik, küntlük• Günlük aktivitelerden zevk alamama

Önleyici ve Koruyucu PDR Hizmetleri

Psikososyal Müdahale Hizmetleri

Tehdit unsuru uzak

Tehdit unsuru görünürde

Zorlu yaşam olayına maruz kalma

Önleyici ve Koruyucu PDR Hizmetleri

Kriz Müdahale

Risk Yönetimi

Kriz Yönetimi

Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi

- o Okul müdürü veya okul müdürü tarafından görevlendirilmiş bir müdür yardımcısı başkanlığında,
- o Varsa rehberlik öğretmenleri
- o Rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu üyesi her sınıf düzeyinden en az bir sınıf rehber öğretmeninden oluşur.

Okul Psikososyal Ekipte Görev Alacak Kişilerde Şu Özellikler Olmalıdır

- o Gönüllü olmak,
- o Güvenilir olmak,
- o Beden ve sözel olarak uyumlu, etkin iletişim becerilerine sahip olmak,
- o Stres altında iyi çalışabilir olmak,
- o Yeni durumlar karşısında esnek ve yaratıcı olmak,
- o İnsiyatif kullanabilmek.
- o Sınırlarını bilmek
- o Gerektiğinde uzman yardımını istemekten çekinmemek

Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Ne yapar?

- Yılda en az 3 toplantı yapmak,
- Travmatik bir olay sonrası gözlem formunu doldurmak,
- İhtiyaç halinde ilçe ekibinden destek istemek (İhtiyaç olmayan süreçte de İlçe MEM şube müdürüne bilgi notu verilmesi)
- Çalışma sonrası rapor hazırlamak ve göndermek
- Çalışmalar sonrası izleme ve değerlendirmeyi yapar.

“Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formu” nu (EK-1)

“Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formu” nu (EK-2)

“Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Çalışma Raporu”nu (EK-3)

“Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri İzleme Formu”nu (EK-4)

**Ekip oluşturuldu, görev dağılımı yapıldı,
travmatik bir olay yaşandı...**

**Akut Dönemde/Olayın Hemen
Sonrasında Yapılması Gerekenler**

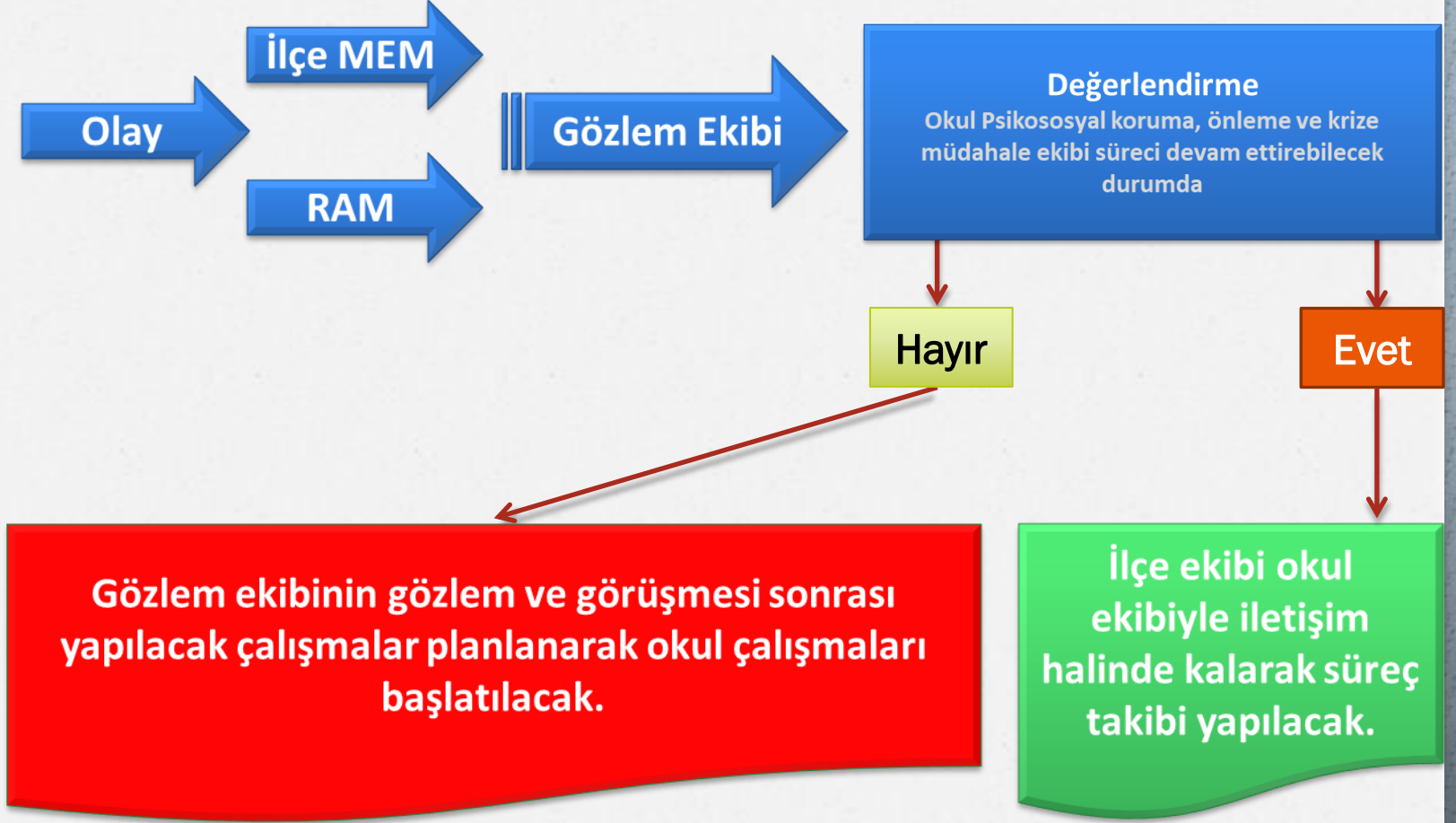
1. Olayın okulda gerçekleşmesi durumunda, olay yeri, güvenlik çemberine alınmalıdır.
2. Olay ders saatinde gerçekleştiyse, olayın içeriğine göre gerekli önlemler alınarak öğrencilerin olay yerini görmemesi sağlanmalıdır.
3. Bütün öğrencilerin ve personelin fiziki güvenliği sağlanmalıdır.
4. İhtiyaca göre polis ve/veya ambulans, itfaiye çağrılmalıdır.
5. Olay hakkında ilgili üst kurumların, mevcut durum ve yapılacaklarla ilgili bilgilendirilmesi sağlanmalıdır.

6. Olay hakkında öğretmenlere, okul personeline ve velilere -varsa- mesaj sistemi üzerinden kısa, net ve doğru bir bilgilendirme yapılmalıdır (istismar durumları hariç).
7. Olayın içeriğine göre gerekirse güvenlik açısından öğrencilerin, velilerin gözetiminde okuldan ayrılmaları sağlanmalıdır (Burada ikinci derecede yakın akraba iletişim bilgilerinin de olması önemlidir.)
8. Bilgi kirliliğine yol açmamak için en kısa sürede, tüm okul personelinin katılacağı, olayla ilgili net ve doğru bilginin verileceği bir bilgilendirme toplantısının yapılması sağlanmalıdır

9. Görevlerini sürdüremeyecek durumda olan, etkilenmişlik düzeyi yüksek öğretmen ve personel belirlenmeli ve gerekli yardımı almaları sağlanmalıdır.

10. Okulda rutin işleyişe mümkün olduğunca çabuk dönülmesi ve normal müfredata devam edilmesi sağlanmalıdır.

İlçe Psikososyal Destek Şeması

5395 SAYILI ÇOCUK KORUMA KANUNU

- o 5395 sayılı ocuk Koruma Kanunu, korunma ihtiyacı içinde bulunan çocuklar hakkında alınacak ‘koruyucu ve destekleyici tedbirler’ ile suça surklenen ve ceza sorumluluğu olmayan çocuklar hakkında uygulanacak ‘güvenlik tedbirleri’nin usul ve esaslarını ve ocuk mahkemelerinin kuruluş ve yetkilerine ilişkin hükümleri kapsamaktadır.

ÇOCUK İSTİSMARI

- Dünya Sağlık Örgütü (WHO) çocuk istismarını şöyle tanımlamaktadır: "Çocuğun sağlığını, fiziksel ve psikososyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen, bir yetişkin, toplum ya da devlet tarafından bilerek ya da bilmeyerek yapılan tüm davranışlar çocuk istismarı" olarak kabul edilmektedir.

ÇOCUK İHMALİ

Çocuğun;

- Ø Beslenme(Sağlıklı beslenme için gerekli tedbirleri almamak)
- Ø Giyinme(mevsime ve yaşına uygun giyinmesini sağlamamak)
- Ø Barınma
- Ø Tıbbi Bakım
- Ø Eğitim(okul çağı çocuğunu okula göndermemek)
- Ø Uygun gözetim(Güvenliğini sağlamak)

gibi temel ihtiyaçlarının karşılanmaması, kendisine veya bir başkasına zarar vermesini engelleyecek türden tedbirlerin alınmamasıdır.

o Okulda herhangi bir öğrencinin ihmale veya istismara uğradığına dair şüpheye düştük ne yapacağız?

1. Görüşmeyi detaylandır (Öğrenci bildirim yaptığı kişi tarafından)
2. Rapor düzenlenir.
3. Anlık şiddet ve istismar var ise ifade alımı ve darp cebir raporu için **İlçe Emniyet Çocuk Büro Amirliğine bildirim ve Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne** eş zamanlı bildirim
4. Anlık şiddet yok ancak süregelen bir öykü var ise veya cinsel istismar şüphesi var ise şüphenin araştırılması ve değerlendirilmesi için **Savcılığa suç duyurusu** ve çocuğun iyilik halinin değerlendirilmesi amacıyla **Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne** eş zamanlı bildirim

RAPOR İÇERİĞİ

- ✓ Çocuğun ve ailesinin kimlik ve iletişim bilgileri
- ✓ Çocuğun yaşamış olduğu veya şüpheli durumu hakkında edinilen bilgiler
- ✓ Bildirim yapıldığına dair bilgi

DURUM DEĞERLENDİRME RAPORU

KİŞİSEL BİLGİLER

T.C. Kimlik No	
Ad-Soyad	
Doğum Yeri-Tarihi	
Cinsiyet	
Adres	
Veli Ad Soyad	
Veli Telefon Numarası	
Okul Adı	

DİĞER BİLGİLER

Durum Özeti	
Kişilik Özellikleri	
Herhangi Bir İşte Çalışıyor Mu?	
Ekonomik Durumu	
Sağlık Durumu	
Eğitim Durumu	
Barınma Durumu	

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ (Görüş Bildirimi)

--

BİLDİRİMİ YAPAN KİŞİ

Ad-Soyad:

Unvan:

İmza:

SUÇU BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ

- İşlenmekte olan suç u yetkili makamlara bildirmeyen kişi bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Mağdur 15 yaşından küçük ise ceza yarı oranında artırılır. M.278
- Kamu adına görev yapan kişi görevleri sırasında ve görevlerine ilişkin bir suç öğrendiklerinde bildirmezse 6 aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. M. 279
- Görevini yaptığı sırada bir suç belirtisi ile karşılaşan sağlık görevlisi durumu yetkili makamlara bildirmez ya da gecikirse bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. M.280

EĞER BİLDİRİMDE BULUNMAZSANIZ...

- Çocuğun istismarı ve çocuğa yönelik istismarın şiddeti de giderek artar.
- İstismarcı cezasız kalır ve yaptığıının onaylandığını, hakkı olduğunu düşünmeye başlar.
- Başkalarını da istismar etmeye başlayabilir.

Çocuğun;

- Özsaygısı ve kendine güveni kaybolur.
- Hayata güveni ve saygısı azalır.
- Yaşamın doğruları ile ilgili yanlış inançları oluşur.
- Gelecek beklentisi ve ümidi söner.
- Kendisi de istismarcı bir erişkin olabilir.

DOĞRU BİLİNEN YANLIŞLAR

Yanlış- İstismar failleri çocuğun tanımadığı ve tehlikeli olduğu her halinden belli olan kişilerdir.

Doğru- İstismar faillerini tespit etmek her zaman kolay değildir. Çocuğun en yakınındaki kişiler olabileceği gibi iyi giyimli, eğitimli, çevresi tarafından sevilen ve sayĐı duyulan kişilerin de istismar faili olması karşılaşılabilen bir durumdur.

Yanlış- çocuğu yanlışından döndürmek veya hizaya sokmak için bir tokat atmak ya da hakaret etmek normaldir.

Doğru- Niyet ne olursa olsun fiziksel veya duygusal bütünlüğe karşı yapılan her eylem istismardır ve suçtur. İstismar birey üzerinde yıkıcı etkilere sebep olur.

DOĞRU BİLİNEN YANLIŞLAR

Yanlış- İstismara uğramış olsaydı durumu hemen açıklardı, üstünden bu kadar zaman geçmiş kesin yalan söylüyor.

Doğru- İstismara uğrayan çocuk/ergen/yetişkin Korku utanç suçluluk gibi duygular nedeniyle yaşadıklarını anlatmakta zorlanabilir. Aradan zaman geçmesi yalan söylediği anlamına veya olayın yaşanmadığı anlamı gelmez.

BİLDİRİM SONRASI SÜREÇ

ÇOCUK
ŞUBE

ÇİM

HASTANE

ADLİ
SÜREÇ

5395 Sayılı Kanun Kapsamında Hangi Tedbir Kararları Verilebilir ve Hangi Kurum Uygular?

- o 5/1-a Danışmanlık tedbiri, ilgisine göre İl Milli Eğitim Müdürlükleri; Aile ve Sosyal Hizmetler il/ilçe müdürlükleri/ yerel yönetimler
- o 5/1-b Eğitim tedbiri, Okul Yöneticileri
- o 5/1-c Bakım tedbiri, Aile ve Sosyal Hizmetler il/ilçe müdürlükleri
- o 5/1-d Sağlık tedbiri, İl Sağlık Müdürlükleri
- o 5/1-e Barınma tedbiri, ŞÖNİM

Bir çocuk, suçun mağduru olduğunda suçu yetkili makamlara (polis veya savcılık) **ihbar ve şikayet** edebilir. Ayrıca çocuğa karşı işlenen suçtan bir şekilde haberi olan **herkesin** bu bildirimde bulunması gerekir.

İstismar veya ihmal vakaları ile karşılaştığınızda başvurabileceğiniz yerler;

- Bursa Emniyet Çocuk Şube Müdürlüğü 0 224 270 54 86
- Çocuk İzlem Merkezi 0 224 223 03 68
- Bursa Barosu Çocuk Hakları Komisyonu 444 50 99
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 183
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Bursa İl Müdürlüğü
0 224 223 19 26

OSMANGAZİ REHBERLİK ve ARAŐTIRMA MERKEZİ

Telefon: 0 224 222 00 42

Mail: 963765@meb.k12.tr

Adres: Veysel Karani Mahallesi BTSO Eğitim Vadisi İçi
Osmangazi/BURSA

Web: <http://osmangaziram.meb.k12.tr>